

ชื่อแผนงานวิจัย : แนวทางการฟื้นฟูวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อ ตำบลสะเมิงใต้
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้วิจัย : นางพรสวรรค์ จันทะวงศ์
ทุนอุดหนุนการวิจัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ระยะเวลาทำการวิจัย : ๑ ปี

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการฟื้นฟูวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางด้านมานุษยวิทยา (Anthropology) โดยมีวัตถุประสงค์คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทางวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ๒) เพื่อศึกษาสภาพความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านแม่สาบ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการฟื้นฟูวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านแม่สาบ

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจากเอกสาร แบบสอบถามจำนวน ๑๐๐ ชุด การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ๑๐ คน การสนทนากลุ่ม ๓ ครั้ง ทั้งนี้จะเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ผลการศึกษตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ ๑. สภาพปัญหาทางวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อ พบว่าวัฒนธรรมดนตรี (ขับลื้อ) กำลังจะสูญหายมีสาเหตุมาจากการครอบงำของวัฒนธรรมข้ามชาติ เมื่อพิจารณาทางด้าน มีด้านที่เป็นสาเหตุของปัญหายอยู่ในระดับมากที่สุด ๓ ด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ๑) การยึดถือวัฒนธรรมโลกไร้พรหมแดนทำให้วัฒนธรรมดนตรีไทลื้อสูญหาย รองลงมา คือ ๒) การยอมรับวัฒนธรรมบริโภคนิยม ๓) การแพร่กระจายของวัฒนธรรมตะวันตกทำให้วัฒนธรรมดนตรีไทลื้อสูญหาย

วัตถุประสงค์ที่ ๒. เพื่อศึกษาสภาพความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อจากอดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่า การเปลี่ยนแปลงประเพณีมีผลกระทบกับวัฒนธรรมดนตรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ๔ ประเพณี เมื่อพิจารณาทางด้าน มีด้านที่มีสภาพการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด ๔ ด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ๑) สภาพการเปลี่ยนแปลงบริบทของวัฒนธรรมประเพณีด้านความเชื่อจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่มีผลกระทบกับวัฒนธรรมดนตรี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ๒) สภาพการเปลี่ยนแปลงบริบทของวัฒนธรรมประเพณีด้านภาษาพูด ๓) สภาพการเปลี่ยนแปลงบริบทของวัฒนธรรมประเพณีด้านการแต่งกาย ๔) สภาพการเปลี่ยนแปลงบริบทของวัฒนธรรมประเพณีด้านการต้อนรับจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่มีผลกระทบกับวัฒนธรรมดนตรี อยู่ในระดับมากที่สุด

วัตถุประสงค์ที่ ๓. ศึกษาแนวทางการฟื้นฟูวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านแม่สาบ พบว่า คณะกรรมการฟื้นฟูวัฒนธรรมชาติพันธุ์ไทลื้อ เสนอแนะว่าควรดำเนินการฟื้นฟู ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการเพิ่มคุณค่าวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อ ๒) ด้านการรักษาประเพณีเพื่อการท่องเที่ยวเชิง

วัฒนธรรม ๓) ด้านการเพิ่มขีดสมรรถนะของนักดนตรี นักร้องและนักแสดง และ ๔) ด้านการยกระดับความร่วมมือกันของคนไทยเชื้อสายจีน

Research Title : The Restoration of Thai Lue the Ethnic Music Culture,
Samoeng District, Chaing Mai Province

Researcher : Mrs. Pornsawan Jantawong

Research Funds : Chiang Mai Rajabhat University

Research Duration : ๑ year

Abstract

The research title of the restoration of Thai Lue the ethnic music culture, Samoeng District, Chiang Mai Province, is a qualitative research, using anthropological research methodology. The research aims ๑) to study problems of Thai Lue ethnic music culture, Samoeng District, Chiang Mai Province, ๒) to study changes of Thai Lue ethnic music culture in Ban Mae Sab, ๓) to study the ways of restoration of Thai Lue ethnic music culture in Ban Mae Sab.

Research data were obtained by documents and ๑๐๐ interviews questionnaires, interviewing ๑๐ key informants, and ๓ times focus group. Research data were presented as descriptive data following research objectives. Research findings of the ๑st objective, problems of Thai Lue ethnic music culture, found that music culture (Lue singing) is disappearing due to domination of cross-national culture. The rank of related aspects of this problems were ๑) no boarder of digital world in the globalisation, ๒) acceptance of consumerism, and ๓) wide spread of western culture.

Research findings of the ๒nd objective found that changes in tradition has effected music culture. Four most important changes were ๑) changes in belief of culture and tradition, ๒) changes in language speaking, ๓) changes in costumes, and ๔) changes in receptions and welcoming.

Research findings of the ๓rd objective found that the ways to restore Thai Lue ethnic music culture through the committee of restoration of Thai Lue ethnic music culture should restore in the following ๔ aspects: ๑. adding values of Thai Lue ethnic music culture, ๒. maintaining tradition for cultural tourism, ๓. capacity building for musicians, singers and performers and ๔. enhancing cooperation among all Thai Lue people.